

Klasa:500-01/16-01/33
Ur.br.:2167-01-16-04-01
Poreč, 4.02.2016.

DIONIČARIMA U PROJEKTU
-svima-

BILJEŠKA SA SASTANKA:

Dana, **1.02.2016. godine**, s početkom u **13,00 sati** u Maloj Vijećnici Grada Poreča održan je sastanak dioničara u projektu **Kontrola i suzbijanje populacije galeba klaukavca te procjena opasnosti (rizika) za zdravlje ljudi** sa slijedećim dnevnim redom:

1. Izvješće o realizaciji projekta u 2015.
Mr.sc. dr. Branko Jurić; Veterinarska bolnica Poreč
Prof. dr. sc. Albert Marinculić, Veterinarski fakultet Zagreb
2. Prijedlog nastavka projekta u 2016. godini;
(mr.sc.dr. Branko Jurić, prof. dr. Albert Marinculić)
3. Prijedlog smjernica razvoja projekta u narednom petogodišnjem razdoblju,
4. Diskusija.

Uvodno je sastanak otvorila Nataša Basanić Čuš, zahvalila projektnim partnerima na suradnji u realizaciji ovog jedinstvenog projekta u RH tijekom 2015. godine ali i u čitavom šestogodišnjem periodu osmišljavanja i realizacije ovog pionirskog projektnog poduhvata za hrvatski kontekst. Projekt je osmišljen 2010. , a operativno iniciran za područje Poreča i poreštine 2011. Inicirao ga je Grad Poreč za Poreč i Poreštinu, a naknadno su se priključili Grad Novigrad i Grad Rovinj. Projekt se čitavo vrijeme realizira u partnerstvu gradova i općina, turističkih zajednica na istom teritorijalnom području te velikih turističkih tvrtki što mu daje poseban značaj i vrijednost.

Naglasila je da je projekt u čitavom petogodišnjem razdoblju realiziran sa nekoliko osnovnih ciljeva:

1. Mapiranje i prebrojavanje kolonija galebova na teritorijalnom području projekta,
2. Kontinuirano, humano smanjenje populacije galeba klaukavca poštujući Zakon o zaštiti životinja;
3. Korištenje metode postavljanja lažnih jaja za vraćanje galeba , u procesu reprodukcije i gniježđenja, sa urbanog prostora na njegova prirodna staništa (otoke i hridi) ;
4. Kontrola zdravstvenih rizika od mogućeg prijenosa bolesti sa galeba na ljude (zoonoze)
5. Edukacija i senzibilizacija građana i posjetitelja.

Projekt je u prvom petogodišnjem razdoblju pokazao svoju učinkovitost te je zajednički cilj dioničara na kraju ovog izvještajnog perioda definirati naredne korake za nastavak projekta.

Naglasila je da je uspjehu projekta, osim povezivanja i dobre suradnje svih dioničara sa navedenog teritorijalnog područja, doprinijelo uključivanje stručnih resursa/nositelja projekta i to:

1. Veterinarske bolnice Poreč koja je osigurala stručne i tehničke resurse te opremu i omogućila povezivanje sa znanstvenim institucijama u Hrvatskoj, Sloveniji i šire.
2. Veterinarskog fakulteta u Zagrebu te stalne stručne pomoći i supervizije prof.dr.sc. Alberta Marinculića, parazitologa, svjetski poznatog i priznatog stručnjaka i redovnog profesora sa istog fakulteta.

Ad1)

Izvjешće o realizaciji projekta u 2015. godini te ishodima za petogodišnje razdoblje realizacije projekta podnijeli su mr. sc. dr. Branko Jurić; Veterinarska bolnica Poreč i prof. dr. sc. Albert Marinculić, Veterinarski fakultet Zagreb.

Inicijalno je prof. dr. Marinculić podsjetio da je galeb velika ptica koja se brzo razmnožava i dugo živi (prosječno 25-30 god., a najstariji živući galeb imamo je 49 godina). Praktično je čitav životni vijek reproduktivan i može davati potomstvo, a nema predatora odnosno prirodnih neprijatelja.

Predstavljaju veliki problem u velikim europskim lukama i turističkim središtima, posebno u Velikoj Britaniji ali i u SAD-u. Velika populacija galebova ugrožava ljude jer galeb postaje urbana ptica, ne boji se ljudi, kada se hrani napada i ljudima otima hranu pri čemu ih nerijetko povrijedi snažnim kljunom i kandžama. Znanstveno je dokazano da velik broj galebova u rekreacijskim vodama (bazeni, plićaci) te na stolovima ugostiteljskih objekata mogu biti potencijalno prijenosnici različitih uzročnika bolesti opasnih za ljude (salmonela, campylobacter, escherichia coli i dr.) i izazvati zoonoze (bolesti koje se od životinja prenose na ljude).

U urbanim središtima hrane se i danju i noću (pod svjetlom) što nije uobičajeno i normalno za životni ritam ptice te tako postaju još snažniji i veći. Svojom snagom i rasponom krila mogu se kretati do 100km dnevno u potrazi za hranom ali u pravilu to ne čine u turističkim središtima gdje imaju izobilje hrane nego se, u velikom broju, zadržavaju na istim područjima. Najintenzivnije napadaju ljude kada čuvaju i prehranjuju ptice. Na zapadu su zabilježeni napadi na ljude sa ozljedama i krvavim ranama, infarkt kod napadnute osobe uslijed stresa i straha od napada ptice, ali i napadi galebova na druge životinje npr. slučaj da galebovi napadnu i usmrte psa Čivavu (Chihuahua) u šetnji urbanim prostorom. Tim povodom, premijer Ujedinjenog Kraljevstva David Cameron je sazvao hitnu konferenciju na temu opasnosti od galebova za 2016. godinu.

Prof. Marinculić je nadalje naglasio da su se upravo naši gradovi Istre, uključeni u ovaj pionirski projekt za RH, upisali na kartu gradova EU i svijeta koji se aktivno suočavaju i bore s navedenim problemom narasle populacije galebova i time odgovorno skrbe o svom okruženju i građanima. Pri tom je naglasio da se sa problemom treba suočiti na vrijeme, bolje prije nego poslije, i kontinuirano kontrolirati rast populacije ptica koje već stvaraju ozbiljne probleme stanovnicima i posjetiteljima mnogih gradova. Također je naglasio da se treba pripremiti na period kada će postojećoj populaciji, od okvirno 3000 ptica na Poreštini, a znatno više u Istri, ponestati hrane uslijed zatvaranja deponija. Postavlja se pitanje hoće li ptice tada biti „suradljive“ ili neće. Moguće je pretpostaviti da će se dio ptica seliti u potrazi za hranom ali i da će postati sve agresivnije u urbanom okruženju u odnosu na ljude, a sve u nastojanju da se prehrane.

Voditelj/nositelj projekta ispred Veterinarske bolnice Poreč, dr. Branko Jurić, izvijestio je prisutne o djelovanju u 2015. godini kao i za čitavo petogodišnje razdoblje realizacije projekta 2011.-2015. Tako je naglasio da je:

- u petogodišnjem periodu na području od Vrsara do Tara-Vabriga zamijenjeno ukupno 7752 jaja;
- tijekom 2014. i 2015. projektu su se pridružili Grad Novigrad i Grad Rovinj te je na njihovom području postavljeno još 1688 lažnih jaja;
- u periodu od 5 godina , ukupno je, na potezu od Novigrada do Rovinja postavljeno 9440 jaja,
- u čitavom periodu realizacije projekta kontrolirano je ležanje ptica na jajima u čitavom reproduktivnom periodu (3.-8. mjesec ovisno o klimatskim prilikama) i to zrakoplovima, brodicama, obilascima djelatnika Bolnice te je utvrđeno da su ptice mirno ležale na jajima i da smo u istom periodu kao jedan od ishoda projekta imali 9440 manje ptica,
- kontinuirano se vršilo mapiranje i prebrojavanje ptica (preleti zrakoplovom, obilascima brodicom, dojavama građana..) te je evaluacijom utvrđeno da se postepeno smanjuje i broj odraslih ptica koje su stalno stacionirane na ovom teritorijalnom području (tako je prebrojano: veljača/2011- 3100 ptica, veljača/2013.-2920 ptica, veljača/2015.-2517 ptica);
- kontrolirani su zdravstveni rizici za ljude laboratorijskim analizama uzoraka sa ptica (perje, izmet) te su kod naših ptica, koje se zadržavaju časa na deponijima časa na terasama ugostiteljskih objekata naših turističkih gradova, pronađeni uzročnici bolesti opasni i za ljude, slično su pokazale i bakteriološke analize voda u pojedinim bazenima,
- provodila se edukacija i senzibilizacija građana i stalno pozivalo građane da kontaktiraju i dojavljuju potencijalna mjesta gniježđenja u urbanom prostoru čim primijete zadržavanje galebova na krovovima.

Ad2) i Ad 3)

Temeljem analiziranih podataka i spoznaja o ponašanju ptica i ishodima projekta stručni voditelji projekta predložili su nastavak rada u 2016. i u narednom petogodišnjem razdoblju:

1. Nastavak mapiranja gnijezda i razvijanje senzibiliteta građana za dojave o gniježđenju galebova u urbanom prostoru. Kao i u dosadašnjoj realizaciji projekta po svakoj dojavi tim Veterinarske bolnice izlaziti će na teren;
2. Dalje korištenje metode postavljanja lažnih jaja jer ova metoda galebove u reproduktivnom periodu čini mirnima za građane i posjetitelje našeg područja i veže ih uz gnijezdo gdje u čitavom periodu leže na lažnim jajima. Tako se metodom direktno utječe na kontroliranje populacije odnosno smanjenje broja novih ptica odnosno dugoročno ptica. Na području projekta još uvijek postoji kritičan broj odraslih ptica u reproduktivnom periodu koje bi razmnožavanjem priču vrlo brzo vratile na početak kada se projekt ne bi nastavio.
3. Postavljanjem lažnih jaja nastaviti odmicati gniježđenje galebova iz urbanog prostora (sa krovova hotela i kuća, ravnih i kosih krovova) na otoke i hridi. Metoda je pokazala da je potrebno prosječno 2 godine ležanja odraslih ptica na lažnim jajima pa da odrasle ptice napuste urbano mjesto gniježđenja na kojemu ne ostvaruju potomstvo.
4. Praćenje zdravstvenih rizika za građane i posjetitelje područja projekta, ali tako i čitave Istre, izlovom ptica te analizom uzoraka perja i izmeta ptica (laboratorijske pretrage) te bakteriološka analiza voda pokazuje postojanje potencijalnih

zdravstvenih rizika za ljude ako bi populacija nekontrolirano rasla na istom teritorijalnom području.

5. Educiranje i senzibiliziranje javnosti na problem (letcima, medijima, predavanjima i dr.) i uključivanje građana u projekt kao važnih suradnika na terenu i volontera.

Zaključci:

1. U ugovornom odnosu svih dioničara sa Veterinarskom bolnicom Poreč nastaviti projekt za 2016. godinu.
2. Nastaviti realizaciju projekta po svim zacrtanim ciljevima u narednom petogodišnjem periodu od 2016. do 2020 godine sa tendencijom širenja projekta na čitavo područje Istre .
3. Uključivanje u projekt Istarske županije i resornih odjela županije te gradova i općina koji nisu uključeni u projekt zbog sveobuhvatnog, cjelovitog pristupa problemu i regionalnog obuhvata koji je znatno učinkovitiji od parcijalnog djelovanja. Rezultati projekta mogu upućivati na to da dio ptica sa područja obuhvaćenog projektom sele na susjedna područja Istre u potrazi za pogodnim mjestom za reprodukciju te na području tih gradova Istre stvaraju još veći problem! Konačno, Istra je kao najturističkija regija Hrvatske zasigurno područje na kojemu treba razvijati brend regije *bez rizika* što uključuje i stavljanje u kontrolu ovog ekološko zdravstvenog problema prekomjerno narasle populacije galeba klaukavca.

Zapisala:

Nataša Basanić Čuš

Koordinatorica Zdravog grada Poreč

Prisutni:

1. Zamjenica gradonačelnika Grada Poreča i koordinatrica Zdravog grada Poreč, Nataša Basanić Čuš
2. Grad Poreč, pročelnica UO za društvene djelatnosti socijalnu skrb i zdravstvo , Gđa. Kordić Vesna
3. Grad Poreč, savjetnica UO za društvene djelatnosti socijalnu skrb i zdravstvo , gđa.Tihana Mikulčić
4. Istarska županija, UO za turizam, gđa. Nada Prodan Mraković
5. Općina Tar- Vabriga, Claudia Radoicovich Diklić
6. Općina Funtana, načelnik, g. Mladen Grgeta
7. Općina Vrsar, gđa. Nirvana Posavčević
8. TZ Istre, g. Goran Franinović
9. TZ Grada Poreča, g. Nenad Velenik
10. TZ Općine Vrsar, gđa. Natalija Vugrinec

11. TZ Općine Tar- Vabriga, g. Denis Žužić
12. Plava Laguna d.d., gđa. Iva Lazarić
13. Valamar Riviera d.d., g. Karl Žužić
14. Maistra d.d., gđa. Vesna Ivanišević
15. Laguna Novigrad d.d., gđa. Nikica Supek
16. Veterinarska bolnica Poreč, mr. sc. dr. Branko Jurić
17. Veterinarski fakultet Zagreb, prof. dr. sc. Albert Marinculić

Opravdano odsutni:

1. Grad Novigrad, g. Dalibor Vošten
2. Grad Rovinj, g. Ando Saina
3. TZ Općine Funtana, gđa. Ana Milohanović Čehić
4. TZ Grada Rovinja, predstavnik/ca
5. Valalta d.o.o. Rovinj, predstavnik/ca